

така и на погребенията и при други случаи. На първия или на втория ден на байрама девойките изиграватъ хоро отбулени съ открыти лица. Помаците въ Ловчанско празнуватъ християнските празници Св. Василий, Св. Георгий, Св. Димитъръ, 40 тѣ мъженици, та дори и Великденъ. Една християнска черта запазена въ нравите на помаците е едноженство. Помакините въ Чепино на сватба, на тъльки пѣятъ български пѣсни:

„Девойче, моме, девойче,
Девойче, жива раздѣла,
Какъ щемъ се ние раздѣлимъ?
На сърдце ми се легнало.
Като две мъгли на поле¹⁾
Като две чешми на дървенъ
Като две звезди на небо.

Езика на помаците е български. На чистотата на езика имъ прѣчатъ многото турски думи вмѣкнати благодарение на близките сношения и симпания съ турците. Но изобщо помаците не могатъ да говорятъ турски езикъ.

Межкото облѣкло е турско, съ бѣла или пъстра чалма на главата; жените носятъ подъ турското фередже още български народни шарени дрехи и грижливо си криятъ лицата отъ мжетъ. Спрѣмо невѣрниците, които тѣ наричатъ каури, (гяури) сѫществува дѣлбока умраза, но мжено е да се каже, на що се дѣлжи тя: дали на религиозния фанатизъмъ или на обикновена умраза между съседи отъ разни вѣри.

Още въ 1881 г. бившето Румелийско правителство направи опитъ за национално свѣствяване

¹⁾ Могили.